

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ในการวิจัยครั้งนี้ มีความมุ่งหวัง เพื่อศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนบ้านโนนผาสุก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 2 เพื่อศึกษาแนวทางการบริหารงานวิชาการและเพื่อนำเสนอระบบการบริหารงานวิชาการ โดยยึดขอบข่ายหลักการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนใน 4 ด้าน คือ ด้านหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการนิเทศการสอนและด้านการวัดผลประเมินผลการเรียนการสอน วิธีดำเนินการวิจัยเป็นการศึกษาโดยใช้การวิจัยเชิงคุณภาพ ศึกษาข้อมูลจากการ สัมภาษณ์ สังเกต และวิเคราะห์เอกสาร เพื่อให้ได้ข้อมูลดังนี้ สภาพบริบท (context) การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนบ้านโนนผาสุก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 2 โดยศึกษาโครงสร้างการบริหารงานวิชาการ และสภาพการดำเนินงานการบริหารงานวิชาการ ศึกษาปัญหาและสาเหตุของปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนบ้านโนนผาสุก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 2 โดยใช้การสัมภาษณ์ การสังเกตและวิเคราะห์เอกสาร กลุ่มตัวอย่างของผู้วิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารและครูผู้สอน จำนวน 4 คน รวมทั้งหมด 5 คน เมื่อได้ข้อมูลแล้วนำมาสรุปเป็นรูปแบบการพัฒนาการบริหารงานวิชาการจากปัญหา สาเหตุของปัญหาการบริหารงานวิชาการและการสังเคราะห์ระบบการบริหารงานวิชาการ

สรุปผลการวิจัย

1. จากการศึกษาโครงสร้างและสภาพการดำเนินงานการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนบ้านโนนผาสุก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 2 โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์ สังเกต และจากการวิเคราะห์เอกสาร พบปัญหาดังนี้

1.1 ด้านหลักสูตรและการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา ปัญหาที่พบ คือ ครุนำหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนไม่ครบทุกกลุ่มสาระ การบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาไม่เป็นระบบ และขาดความต่อเนื่อง ขาดการติดตามประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษาและหลักสูตรสถานศึกษายังไม่ได้ปรับปรุงและพัฒนา

1.2 ด้านการจัดการเรียนการสอน ปัญหาที่พบ คือ ครูทำแผนการสอนไม่ครบทุกกลุ่มสาระ ไม่จัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามแผนการสอน ไม่ปรับปรุงพัฒนาแผนการสอน

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนไม่ครบถ้วนตามหลักสูตรสถานศึกษา อุปกรณ์และสื่อการสอนไม่เพียงพอ ไม่ตรงเนื้อหาสาระของหลักสูตรสถานศึกษา

1.3 ด้านการนิเทศการสอน ปัญหาที่พบ คือ ครูจัดทำแผนการสอนไม่ครบทุกกลุ่มสาระและไม่บันทึกหลังการสอน การดำเนินการจัดทำเอกสารประกอบหลักสูตรยังไม่สมบูรณ์ขาดคู่มือครู เอกสารและตำราสำหรับให้ครูศึกษาค้นคว้า การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนไม่ครบตามหลักสูตรสถานศึกษา

1.4 ด้านการวัดผลประเมินผลการเรียนการสอน ปัญหาที่พบ คือ เครื่องมือการวัดผลประเมินผลไม่ได้มาตรฐาน และไม่สอดคล้องกับเนื้อหาสาระที่จัดการสอน การวัดผลประเมินผลยังไม่ครอบคลุมสาระการเรียนรู้ ครูไม่นำผลที่ได้จากการวัดผลประเมินผลไปปรับปรุงและพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

2. การพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนบ้านโนนผาสุก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 2 โดยยึดขอบข่ายหลักการบริหารงานวิชาการ โรงเรียน ใน 4 ด้าน จากการศึกษาปัญหาโดยการสัมภาษณ์ การสังเกต และวิเคราะห์เอกสารจากผู้บริหารและครูผู้สอน พบปัญหาของแต่ละด้าน ผู้วิจัยร่วมกับผู้บริหารและครูผู้สอนได้จัดการประชุมกลุ่มย่อยและได้เสนอรูปแบบการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนบ้านโนนผาสุก อย่างเป็นระบบ ดังนี้

2.1 ด้านหลักสูตรและการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา ปัญหาที่พบ คือ ครูนำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน ยังไม่ครบทุกกลุ่มสาระ การบริหารจัดการหลักสูตร ไม่เป็นระบบ และขาดความต่อเนื่อง โรงเรียนขาดการติดตามประเมินผลการใช้หลักสูตร หลักสูตรสถานศึกษาไม่ได้ปรับปรุงและพัฒนา สาเหตุ เนื้อหาสาระและผลการเรียนรู้ที่คาดหวังในหลักสูตรมีมากเกินไป ไม่เหมาะสมกับสภาพของโรงเรียน ครูไม่เพียงพอไม่ครบชั้นเรียนต้องรับภาระงานสอนหลายชั้น และหลายกลุ่มสาระการเรียนรู้ มีภาระงานอื่นมาก ไม่มีแผนงานการติดตามประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษาที่ชัดเจน ขาดการติดตาม ประเมินผลการใช้หลักสูตร ครูไม่นำหลักสูตรไปใช้จัดการกิจกรรมการเรียนการสอน จึงเสนอรูปแบบการพัฒนาด้านหลักสูตรและการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา ดังนี้ คือ โรงเรียนจัดทำแผนงาน โครงการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โดยผู้บริหาร ครูผู้สอน กรรมการสถานศึกษาและผู้ปกครองมีส่วนร่วมกำหนดมาตรการให้ครูเกิด ความตระหนัก ให้ความสำคัญ และนำหลักสูตรไปจัดการเรียนการสอน ปฏิบัติตามแผนงาน โครงการปรับปรุง พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ครูนำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน ทุกกลุ่มสาระ ติดตามประเมินผลการปฏิบัติงาน ปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้ดียิ่งขึ้น

2.2 ด้านการจัดการเรียนการสอน ปัญหาที่พบ คือ ครูจัดทำแผนการสอนไม่ครบทุกกลุ่มสาระ ไม่จัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามแผนการสอน ไม่ปรับปรุง พัฒนาแผนการสอน จัดกิจกรรมการเรียนการสอนไม่ครบตามหลักสูตรสถานศึกษา อุปกรณ์และสื่อการสอนไม่เพียงพอ ไม่ตรงเนื้อหาสาระของหลักสูตรสถานศึกษา สาเหตุ ครูต้องรับผิดชอบงานสอนทุกกลุ่มสาระ ต้องสอนควบชั้นเรียน และครูส่วนใหญ่ใช้แผนการสอนสำเร็จรูปไม่ได้คิดเอง ไม่นำแผนการสอนไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน แผนการใช้สื่อการสอนไม่เป็นระบบ สื่อการสอนไม่ตรงตามความต้องการ ครูไม่ผลิตสื่อการสอนตามแผนการสอนและขาดงบประมาณในการจัดทำสื่อการสอน จึงเสนอรูปแบบการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน ดังนี้คือ จัดประชุมเชิงปฏิบัติการให้ความรู้ในเรื่องการจัดการเรียนการสอน พัฒนาแผนการสอนและการผลิต การใช้สื่อ ปฏิบัติการพัฒนาโดยกำหนดให้ครูจัดทำแผนการสอนและผลิตสื่อการสอน นิเทศ ติดตาม กำกับการใช้แผนการสอน และสื่อการสอน ประเมินผลการปฏิบัติการ ปรับปรุง พัฒนา แผนการสอนและผลิตสื่อการสอนให้ดียิ่งขึ้น

2.3 ด้านการนิเทศการสอน ปัญหาที่พบ คือ ครูจัดทำแผนการสอนไม่ครบทุกกลุ่มสาระและไม่บันทึกหลังการสอน เอกสารประกอบหลักสูตรยังไม่สมบูรณ์ ขาดแคลนคู่มือครู เอกสารและตำราสำหรับให้ครูศึกษาค้นคว้า การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนยังไม่ครบถ้วนตามหลักสูตรสถานศึกษา สาเหตุ ครูต้องสอนควบชั้นเรียน สอนทุกกลุ่มสาระและมีภาระงานอื่นมาก ผู้บริหาร และครูไม่เข้าใจกระบวนการจัดทำเอกสารประกอบหลักสูตร และไม่ให้ความสำคัญในการจัดหาคู่มือครู เอกสาร ตำราสำหรับให้ครูได้ศึกษาค้นคว้า ครูไม่ศึกษาหลักสูตร จึงเสนอรูปแบบการพัฒนาการนิเทศการสอน ดังนี้คือ โรงเรียนร่วมกันจัดทำแผนพัฒนางานนิเทศการสอนให้เป็นระบบและดำเนินการได้ต่อเนื่อง มอบหมายงานและแต่งตั้งผู้รับผิดชอบดำเนินงานตามแผนงาน นิเทศการสอนให้ชัดเจน ปฏิบัติงานการนิเทศการสอนตามแผน นิเทศ ติดตาม กำกับการดำเนินงานนิเทศการสอน ประเมินผล ปรับปรุงและพัฒนางานนิเทศการสอนให้ดียิ่งขึ้นต่อไป

2.4 ด้านการวัดผลประเมินผลการเรียนการสอน ปัญหาที่พบ คือ เครื่องมือการวัดผลประเมินผลไม่ได้มาตรฐาน และไม่สอดคล้องกับเนื้อหาสาระและไม่ครอบคลุมสาระการเรียนรู้ ครูไม่นำผลที่ได้จากการวัดผลประเมินผลไปปรับปรุงและพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน สาเหตุ ครูขาดความรู้ในการสร้างเครื่องมือวัดผลประเมินผล ขาดวัสดุ อุปกรณ์ เอกสารตำรา คู่มือในการสร้างหรือการออกแบบเครื่องมือวัดผลประเมินผล ครูขาดความรู้ความเข้าใจเทคนิคกระบวนการในการวิเคราะห์และปรับปรุงเครื่องมือ จัดการเรียนการสอนได้ไม่ครอบคลุมสาระการเรียนรู้ วิธีการวัดผลประเมินผลไม่หลากหลาย ครูไม่ให้ความสำคัญและไม่เข้าใจกระบวนการวิเคราะห์ผลการวัดผลประเมินผล เพื่อนำไปปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนการสอน จึงเสนอ

รูปแบบการพัฒนาการวัดผลประเมินผลการเรียนการสอน ดังนี้คือ โรงเรียนจัดประชุมเชิงปฏิบัติการให้ความรู้ในเรื่องการวัดผลประเมินผลการเรียนการสอน ครูทำแผนงานและ สร้างเครื่องมือการวัดผลประเมินผลการเรียนการสอน ครูนำกระบวนการ และเครื่องมือการวัดผลประเมินผลการเรียนการสอนไปใช้ นิเทศ ติดตาม กำกับการวัดผลประเมินผลการเรียนการสอนเป็นระยะ ประเมินผลและปรับปรุงพัฒนาการปฏิบัติการวัดผลประเมินผลการเรียนการสอน

อภิปรายผล

จากการศึกษาการพัฒนาการรูปแบบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนบ้านโนนผาสุก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้วเขต 2 มีประเด็นสำคัญที่นำมาอภิปรายดังนี้

1. ด้านหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร เป็นการดำเนินงานเกี่ยวกับหลักสูตรสถานศึกษา การนำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน การบริหารจัดการการใช้หลักสูตร การนิเทศการใช้หลักสูตร การติดตามประเมินผลการใช้หลักสูตรและการปรับปรุงพัฒนาหลักสูตร จากการศึกษาพบว่าครูนำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนไม่ครบทุกกลุ่มสาระ การบริหารจัดการหลักสูตรไม่เป็นระบบและขาดความต่อเนื่อง ขาดการติดตาม ประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษา หลักสูตรสถานศึกษาไม่ได้ปรับปรุงและพัฒนา สาเหตุเนื่องจากเนื้อหาสาระและผลการเรียนรู้ที่คาดหวังในหลักสูตรมีมากเกินไปไม่เหมาะสมกับสภาพของโรงเรียน จำนวนครูไม่เพียงพอ ไม่ครบชั้นเรียนต้องรับภาระงานสอนหลายชั้น หลายสาระการเรียนรู้ และมีงานอื่นมาก ไม่มีแผนงานการติดตาม ประเมินผลการใช้หลักสูตรที่ชัดเจน ขาดการติดตาม ประเมินผลการใช้หลักสูตร ครูไม่นำหลักสูตรไปใช้จัดกิจกรรมการเรียนการสอน และจากการจัดสนทนากลุ่มย่อย เมื่อวันที่ 27 เดือน มิถุนายน 2548 ได้กำหนดเป็นรูปแบบการพัฒนา คือ จัดทำแผนงาน/โครงการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา กำหนดมาตรการให้ครูเกิดความตระหนัก ให้ความสำคัญ และนำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน การปฏิบัติตามแผนงาน/โครงการ กำหนดให้ครูนำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนให้ครบทุกกลุ่มสาระ มีการติดตามประเมินผล การปฏิบัติงานการปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้ดียิ่งขึ้น ทั้งนี้สอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2531, หน้า 166) ที่กล่าวว่า ในการบริหารแผนงาน/โครงการให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลนั้น ต้องนำระบบการควบคุมและตรวจสอบคุณภาพที่เป็นระบบวงจร (PDCA) หรือวงจร Demming ซึ่งประกอบด้วยการทำงานวางแผน (P) ร่วมกันปฏิบัติตามแผน (D) ร่วมกันตรวจสอบ (C) และร่วมกันปรับปรุงงาน (A) และพวงรัตน์ วิเวกานนท์ (2526, หน้า 8) ที่กล่าวว่า ผู้บริหารจะต้องมีความรู้และต้องศึกษานโยบายการศึกษา หลักสูตร ปรัชญาหรือเป้าหมายของโรงเรียน การจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

2. ด้านการจัดการเรียนการสอน เป็นการจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ การจัดการกระบวนการเรียนรู้ต้องผสมผสานสาระความรู้ต่าง ๆ อย่างหลากหลายตามความเหมาะสมของแต่ละระดับ โดยมุ่งพัฒนาคนให้มีความสมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข จากการศึกษาพบว่า ครูจัดทำแผนการสอนไม่ครบทุกกลุ่มสาระ ไม่จัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามแผนการสอน ขาดการปรับปรุง พัฒนาแผนการสอน จัดกิจกรรมการเรียนการสอนไม่ครบถ้วนตามหลักสูตร สถานศึกษา อุปกรณ์และสื่อการสอนไม่เพียงพอ ไม่ตรงเนื้อหาสาระของหลักสูตรสถานศึกษา โดยมีสาเหตุมาจากครูต้องรับผิดชอบงานสอนทุกกลุ่มสาระต้องสอนควบชั้นเรียนและครูส่วนใหญ่ใช้แผนการสอนสำเร็จรูป ไม่ได้คิดเอง ไม่นำแผนการสอนไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน แผนการใช้สื่อการสอนไม่เป็นระบบ สื่อไม่ตรงตามความต้องการ ครูไม่ผลิตสื่อการสอนตามแผนการสอนและขาดงบประมาณในการจัดทำสื่อการสอน จากการจัดสนทนากลุ่มย่อยเมื่อวันที่ 28 เดือน มิถุนายน 2548 ได้กำหนดรูปแบบการพัฒนาดังนี้คือ จัดประชุมเชิงปฏิบัติการให้ความรู้ในเรื่องวางแผนการจัดการเรียนการสอน พัฒนาแผนการสอนและการผลิต การใช้สื่อ ปฏิบัติการพัฒนาโดยกำหนดให้ครูต้องทำแผนการสอนและผลิตสื่อการสอน มีการนิเทศ ติดตาม กำกับการใช้แผนการสอนและสื่อการสอนอย่างต่อเนื่อง ประเมินผลการปฏิบัติงาน ปรับปรุงพัฒนาแผนการสอน ผลิตสื่อการสอนให้ดียิ่งขึ้น ทั้งนี้ สอดคล้องกับ วีระ หงษ์ทวี (2545, หน้า 82) ได้เสนอแนวทางแก้ไขด้านการจัดการเรียนการสอนว่า โรงเรียนต้องกำหนดนโยบาย ให้ครูได้ปรับปรุงแผนการสอนและผลิตสื่อการสอน จัดอบรมเชิงปฏิบัติการ นิเทศ ติดตามและประเมินผลการใช้การปรับปรุงสื่อการสอน ดำเนินการตามแนวทฤษฎีวงจรการปฏิบัติงาน PDCA

3. ด้านการนิเทศการสอน เป็นการส่งเสริมสนับสนุน หรือให้ความช่วยเหลือครูในโรงเรียนให้ประสบความสำเร็จในการปฏิบัติงานตามภารกิจหลัก คือ การสอนหรือการสร้างเสริมพัฒนาการของนักเรียนทุกด้าน ทั้งด้านร่างกาย สติปัญญา จิตใจ อารมณ์ และสังคมให้ เต็มวัยและตามศักยภาพ โดยความร่วมมือของบุคลากรในโรงเรียน จากการศึกษาพบว่า ครูจัดทำแผนการสอนไม่ครบทุกกลุ่มสาระและไม่บันทึกหลังการสอน เอกสารประกอบหลักสูตรไม่สมบูรณ์ ขาดแคลนคู่มือครู เอกสารและตำราสำหรับครูศึกษาค้นคว้า การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนไม่ครบถ้วนตามหลักสูตรสถานศึกษา โดยมีสาเหตุจาก ครูต้องสอนควบชั้นเรียน สอนทุกกลุ่มสาระและมีภาระงานอื่นมาก ผู้บริหารและครูไม่เข้าใจกระบวนการจัดทำเอกสารประกอบหลักสูตร ไม่ให้ความสำคัญในการจัดหาคู่มือครู เอกสาร ตำราสำหรับครูได้ศึกษาค้นคว้า ครูไม่ศึกษาหลักสูตร และจากการจัด

สนทนากลุ่มย่อย เมื่อวันที่ 29 เดือน มิถุนายน 2548 ได้กำหนดรูปแบบการพัฒนาดังนี้ คือ โรงเรียนร่วมกันจัดทำแผนพัฒนางานนิเทศการสอนให้เป็นระบบและดำเนินการได้ต่อเนื่อง มีการมอบหมายงานและแต่งตั้งผู้รับผิดชอบดำเนินงานตามแผนงานนิเทศการสอนให้ชัดเจน มีการปฏิบัติงานการนิเทศการสอนตามแผนพัฒนา มีการนิเทศ ติดตาม กำกับกับการดำเนินงานนิเทศการสอน ประเมินผลและปรับปรุงและพัฒนางานนิเทศการสอนทั้งนี้สอดคล้องกับ ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2543, หน้า 227) กล่าวว่า การนิเทศภายในต้องยึดหลักการบริหารงานเป็นระบบ วางแผนดำเนินงานแบบมีส่วนร่วม รวมทั้งสามารถผสมผสานรูปแบบการนิเทศแบบต่าง ๆ เข้าด้วยกัน

4. ด้านการวัดผลประเมินผลการเรียนรู้ การสอน เป็นการประเมินความคิด พฤติกรรม และการปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ที่ครูและนักเรียนร่วมกันกำหนดซึ่งมีการตอบสนองถึงจุดประสงค์การเรียนรู้ โดยการสังเกต การสัมภาษณ์ การประเมินการปฏิบัติงาน การติดต่อสื่อสารโดยตรงกับผู้เรียนและการประเมินจากผลงาน กิจกรรมการเรียนรู้เน้นสถานการณ์ที่ครูและนักเรียนร่วมกันกำหนดจากสภาพจริง หรือจำลองให้ใกล้เคียงชีวิตจริงมากที่สุดและเน้นสถานการณ์ที่ซับซ้อนมีความหมายท้าทายให้ผู้เรียนต้องใช้ทักษะการคิดระดับสูง เพื่อการแก้ปัญหา รวมถึงการประเมินเพิ่มสะสมงาน การจัดทำโครงการ เพื่อตรวจสอบความสามารถของผู้เรียนในการนำทักษะในเชิงบูรณาการความรู้ จากการวิจัยพบว่า เครื่องมือการวัดผล ประเมินผลไม่ได้มาตรฐาน ไม่สอดคล้องและไม่ครอบคลุมสาระการเรียนรู้ ครูไม่นำผลที่ได้จากการวัดผล ประเมินผลไปปรับปรุงและพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยมีสาเหตุจาก คุรุชาดความรู้ในการสร้างเครื่องมือวัดผลประเมินผล ขาดวัสดุ อุปกรณ์ เอกสาร ตำรา คู่มือในการสร้างหรือการออกแบบเครื่องมือวัดผล ประเมินผล คุรุชาดความรู้ความเข้าใจ เทคนิคกระบวนการในการวิเคราะห์และปรับปรุงเครื่องมือ วิธีการวัดผล ประเมินผลยังไม่หลากหลาย ครูไม่เข้าใจกระบวนการวิเคราะห์ผลการวัดผล ประเมินผล เพื่อนำไปปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนการสอน และจากการจัดสนทนากลุ่มย่อย เมื่อวันที่ 30 เดือน มิถุนายน 2548 ได้กำหนดรูปแบบการพัฒนาดังนี้คือ โรงเรียนจัดประชุมเชิงปฏิบัติการให้ความรู้ในเรื่องการวัดผล ประเมินผลการศึกษา กำหนดให้ครูต้องทำแผนงานและสร้างเครื่องมือการวัดผล ประเมินผลการศึกษา คุรุนำกระบวนการ เครื่องมือการวัดผล ประเมินผลการศึกษาไปใช้ มีการนิเทศ ติดตาม กำกับกับการดำเนินงานวัดผล ประเมินผลการศึกษา ประเมินผลเพื่อปรับปรุงและพัฒนางานให้ดียิ่งขึ้นต่อไป ทั้งนี้สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 ที่กล่าวว่าสถานศึกษาจะต้อง จัดทำหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของสถานศึกษา เพื่อให้บุคลากรเกี่ยวข้องทุกฝ่ายถือปฏิบัติร่วมกันและเป็นไปในมาตรฐานเดียวกันและวิระ หงษ์ทวี (2545, หน้า 83) ได้เสนอแนวทางแก้ไขด้านการวัดผลและ

ประเมินผลการเรียน ไว้ว่าโรงเรียนต้องกำหนดนโยบายให้ครูได้ทำการวิเคราะห์เครื่องมือ จัดอบรม นิเทศ ติดตามการวิเคราะห์เครื่องมือ และต้องมีการปรับปรุงพัฒนา

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 จากการศึกษาสภาพทั่วไปการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนบ้านโนนผาสูก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 2 โดยรวมการปฏิบัติตามขอบข่ายการบริหารงาน วิชาการโรงเรียน กระทรวงศึกษาธิการ ใน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการนิเทศการสอนและด้านการวัดผลประเมินผลการสอนอยู่ระดับ พอใช้ ปัญหาที่พบเกิดจากจำนวนครูมีน้อยและแผนงานด้านงานวิชาการยังไม่เป็นระบบโรงเรียน จะต้องกำหนดนโยบาย แผนงาน ดำเนินการอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง เพื่อจะให้การบริหารงาน วิชาการมีการพัฒนา เกิดประสิทธิภาพและมีผลสัมฤทธิ์ต่อนักเรียน ครูและชุมชนต่อไป

1.2 จากการศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนบ้านโนนผาสูก สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 2 โดยรวมการปฏิบัติตามขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ โรงเรียน กระทรวงศึกษาธิการ ใน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร พบปัญหา เกี่ยวกับการนำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน การบริหารจัดการหลักสูตร การติดตาม ประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษา การปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา จึงควรจัดทำ แผนงาน/โครงการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การสร้างความตระหนักให้ครูเห็น ความสำคัญและนำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน การติดตาม ประเมินผลปรับปรุง พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการจัดการเรียนการสอน พบปัญหา การจัดทำแผนการสอนการใช้ แผนการสอนของครู การปรับปรุงแผนการสอน การจัดกิจกรรม การเรียนการสอน ความเพียงพอ ของอุปกรณ์และสื่อการสอน จึงควรกำหนดให้ครูต้องทำแผนการสอน ผลิตสื่อการสอน มีการนิเทศ ติดตาม กำกับการใช้และการปรับปรุงพัฒนาแผนการสอน และผลิตสื่อการสอนอย่างต่อเนื่อง ด้านการนิเทศการสอนพบปัญหา การใช้เอกสารประกอบหลักสูตร การจัดกิจกรรมการเรียน การสอนให้ครบถ้วนตามหลักสูตรสถานศึกษา จึงควรจัดทำแผนพัฒนางานนิเทศการสอนให้เป็น ระบบและดำเนินการได้ต่อเนื่อง มอบหมายงานและแต่งตั้งผู้รับผิดชอบดำเนินงานตามแผนงาน นิเทศการสอนให้ชัดเจน มีการติดตามการดำเนินงาน ประเมินผลและปรับปรุงพัฒนางานนิเทศ การสอน ด้านการวัดผลประเมินผลการเรียนการสอน พบปัญหา การสร้างเครื่องมือการวัดผล ประเมินผล การวัดผล ประเมินผลให้ครอบคลุมสาระการเรียนรู้ การนำผลที่ได้จากการวัด ประเมินผลไปปรับปรุงและพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครู จึงควรจัดให้ความรู้

ในเรื่องการวัดผลประเมินผลการเรียนรู้การสอน กำหนดให้ครูต้องทำแผนงานและสร้างเครื่องมือการวัดผลประเมินผลการเรียนรู้การสอน ให้ครูนำกระบวนการและเครื่องมือการวัดผล ประเมินผล การเรียนรู้การสอนไปใช้ มีการนิเทศ ติดตาม กำกับกับการดำเนินงานวัดผลประเมินผล การเรียนรู้การสอนและปรับปรุง พัฒนางาน

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาเพื่อหารูปแบบการพัฒนาการบริหารงานวิชาการรูปแบบอื่น เพื่อเป็นแนวทางพัฒนาให้เหมาะสม

2.2 ควรศึกษาการพัฒนางานด้านอื่นของสถานศึกษา โดยใช้การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participatory Action Research :PAR) เพื่อหาแนวทางพัฒนาสถานศึกษาต่อไป